

[Baunsgaard.]

ningen af, at begge arbejdsmarkedets parter — og jeg kan føje til: den samlede forligsinstitution — står bag forslaget om, at det er forligsmanden, der har retten til udskydelse. Det vil ud fra enhver betragtning være tåbeligt at afskære parterne fra en videre forhandling på et grundlag, de selv har skabt. Så længe parterne selv ønsker at forhandle, er indblanding udefra skadelig. Der er heri ingen svækkelse af den anskuelse, at en konflikt ikke er de to parters problem alene.

Gennem de forhandlinger, der i kommissionen blev ført om de såkaldt livsvigtige områder, blev det efterhånden klart for alle, at en virkelig afgrænsning af, hvad der hører ind under begrebet livsvigtige områder, er det på forhånd ikke muligt at foretage. Det ærede medlem hr. Thisted Knudsen måtte jo også erkende dette under de videre forhandlinger om sin skitse; det er jo i det hele taget bemærkelsesværdigt, at man fra de to partiers side ikke er kommet med noget konkret forslag, men har nøjedes med skitsen. Det er ikke muligt at foretage denne afgrænsning af de livsvigtige områder. Det moderne samfundsmaskineri er så kompliceret, at selv et talmæssigt lille område meget hurtigt kan vise sig at være af samfundsmæssig betydning. Vi så det i 1956, hvor en strejke af nogle få hundrede tankbilchauffører lammede hele landet, og det samme kan tænkes på en række andre områder, at en konflikt, der ved sit udbrud kun synes af ringe omfang, meget hurtigt kan blive betydelig i sin virkning.

Det princip, at den samlede forligsinstitution i hvert enkelt tilfælde skal vurdere betydningen, må derfor anses for at være det bedste. Såfremt man på forhånd vil udskille ganske bestemte områder som altid værende livsvigtige, indebærer det til lige en fare for mindre vilje hos parterne til selv at opnå resultat. Nogen endelig løsning af de samfundsvigtige anliggender ville heller ikke derved være opnået, når det alligevel var klart for alle, at man gang på gang ville komme i den situation, at andre end de nævnte områder måtte karakteriseres som livsvigtige.

Trykkefriheden — her sigtes jo særlig til dagspressen — var i kommissoriet særligt fremhævet. Jeg er enig i, at dagspressen i

spørgsmålet om arbejdskonflikt indtager en særstilling, og det kan kun beklages, at organisationerne ikke har kunnet overvinde sig selv og på forhånd enes om gennem sær-aftaler altid at holde dagspressen uden for konflikt. Kommissionen såvel som den højtærede minister lægger vægt på, at de to hovedorganisationer har vedtaget ikke at inddrage dagspressen i sympatikonflikter. Dette standpunkt er måske af nogen værdi, men det vil dog være nødvendigt at understrege, at det ikke endeligt løser problemet om pressens stilling under konflikt — heller ikke ses det klart, at sympatikonflikt på forhånd er udelukket. Ét er jo, at hovedorganisationerne ikke vil dekretere en sympatikonflikt, noget andet er, hvis en af parterne på dette område selv vil erklære sympatikonflikt. I så fald har hovedorganisationerne ikke bundet sig til at modsætte sig dette. Det ville have været ønskeligt, om parterne på forhånd klart havde aftalt, at sympatikonflikt under ingen omstændigheder ville blive tilladt. Så langt burde man have kunnet nå.

Nu må vi altså nøjes med en forventning om, at forligsinstitutionen altid vil betragte dagspressen som et samfundsvigtigt område og derfor i alle tilfælde gøre brug af den fulde udskydelsesret på i alt 32 dage, hvis det skulle vise sig nødvendigt. For mig at se må denne fortolkning være den rigtige, og den højtærede minister har formentlig ret i, at en eventuel yderligere beskyttelse af dagspressen herefter næppe hører hjemme under forligsmandsloven. Det bør dog understreges, at spørgsmålet om yderligere beskyttelse af pressen herefter står åbent. Jeg minder om, at daværende statsminister Hedtoft allerede i 1949 udtalte, at det frie ord under alle omstændigheder bør være sikret.

Jeg vil gerne bede den højtærede formand om tilladelse til et citat, som chefredaktøren for de svenske fagforbunds blad har skrevet i dette blad. Han skrev:

„Jeg ville synes, det var en umulig og utålelig situation, hvis jeg skulle opleve, at min og de øvrige socialdemokratiske aviser var de eneste, som udkom under en eventuel arbejdskonflikt. I et demokratisk samfund, som vi svenske socialdemokrater bekender os til, er en fri presse en absolut nødvendighed, og en fri presse vil